

فهرست مطالب

۱۶	..... مقدمه
۱۷	..... مبحث اول: مفهوم سند، انواع، ارکان و مصادیق آن
۱۷	..... گفتار اول: مفهوم سند
۱۷	..... گفتار دوم: ارکان سند به طور کلی
۱۷	..... ۱- امضاء یا اثر انگشت
۱۹	..... ۲- موضوع معلوم
۱۹	..... ۳- مخاطب خاص
۱۹	..... گفتار سوم: مفهوم سند تجاری
۲۰	..... ۱- سند تجاری به مفهوم اعم
۲۰	..... ۲- سند تجاری به مفهوم اخص
۲۱	..... گفتار چهارم: ارکان سند تجاری
۲۱	..... ۱- وجود حق دینی
۲۲	..... ۲- مشخص و معین بودن بدهکار
۲۲	..... ۳- وجود طلبکار
۲۲	..... ۴- عدم اهمیت مبنا و علت صدور
۲۲	..... گفتار پنجم: تفاوت سند در حقوق مدنی و تجارت
۲۳	..... ۱- سند تجاری الزاماً مثبت تعهد نیست بلکه موجد تعهد هم است
۲۳	..... ۲- سند تجاری امکان صدور به صورت در وجه حامل را دارد
۲۳	..... ۳- تفاوت در نوع قانون حاکم
۲۵	..... مبحث دوم: اصول حاکم بر اسناد تجاری و اثرات حقوقی مترتب بر آن
۲۵	..... گفتار اول: اصل تجریدی بودن
۲۶	..... گفتار دوم: اثر حقوقی اصل تجریدی بودن
۲۶	..... ۱- عدم توجه به ایرادات
۲۷	..... ۲- اصل عمل به ظاهر
۲۸	..... گفتار سوم: اصل استقلال امضاءات
۳۳	..... گفتار چهارم: اصل تنجیزی بودن اسناد تجاری
۳۵	..... گفتار پنجم: اصل تضامنی بودن اسناد تجاری
۳۷	..... گفتار ششم: اصل رعایت تشریفات در اسناد تجاری
۳۷	..... گفتار هفتم: اصل مرور زمان در اسناد تجاری

- ۳۹ ..... مبحث سوم: ماهیت اسناد تجاری به مفهوم أخص
- ۳۹ ..... گفتار اول: برات
- ۴۰ ..... گفتار دوم: تفاوت برات و حواله
- ۴۲ ..... گفتار سوم: سفته
- ۴۲ ..... گفتار چهارم: ماهیت سفته
- ۴۲ ..... ۱- صدور سفته ماهیتاً عقد است
- ۴۳ ..... ۲- صدور سفته ماهیتاً ایقاع است
- ۴۳ ..... ۳- صدور سفته، صرفاً رسید طلب است
- ۴۴ ..... گفتار پنجم: چک
- ۴۵ ..... گفتار ششم: سند در وجه حامل
- ۴۷ ..... مبحث چهارم: مقایسه برات، سفته و چک
- ۴۷ ..... گفتار اول: تفاوت برات با سفته
- ۴۸ ..... گفتار دوم: تفاوت برات با چک
- ۴۹ ..... گفتار سوم: تفاوت سفته با چک
- ۴۹ ..... گفتار چهارم: تفاوت سند در وجه حامل با چک، سفته و برات
- ۵۱ ..... مبحث پنجم: تجاری یا غیر تجاری بودن عملیات مربوط به اسناد تجاری
- ۵۱ ..... گفتار اول: معاملات مربوط به برات
- ۵۲ ..... گفتار دوم: معاملات مربوط به سفته
- ۵۲ ..... ۱- ذاتاً تجاری نیست
- ۵۲ ..... ۲- ذاتاً تجاری است
- ۵۳ ..... گفتار سوم: معاملات مربوط به چک
- ۵۴ ..... گفتار چهارم: معاملات مربوط به سند در وجه حامل
- ۵۵ ..... مبحث ششم: تشریفات صدور اسناد تجاری و ضمانت اجرای آن
- ۵۵ ..... گفتار اول: تشریفات عمومی (اساسی) صدور اسناد تجاری
- ۵۵ ..... ۱- تحریر در اوراق چاپی مخصوص
- ۵۶ ..... ۲- تحریر با زبان فارسی
- ۵۶ ..... ۳- داشتن مهر یا امضاء
- ۵۷ ..... گفتار دوم: ضمانت اجرای تشریفات عمومی (اساسی)
- ۵۷ ..... گفتار سوم: تشریفات اختصاصی صدور اسناد تجاری
- ۵۸ ..... گفتار چهارم: تشریفات اختصاصی صدور برات
- ۵۸ ..... ۱- قید کلمه‌ی (برات) روی ورقه
- ۵۸ ..... ۲- تاریخ تحریر برات به روز و ماه و سال

فهرست مطالب □ ۷

۵۹	۳- ذکر نام محال ^۱ علیه.....
۵۹	۴- ذکر مبلغ برات.....
۶۲	۵- تاریخ تأدیه برات.....
۶۲	۱- ۵- به تاریخ رویت.....
۶۳	۲- ۵- به وعده از تاریخ رویت.....
۶۳	۳- ۵- به وعده از تاریخ صدور.....
۶۴	۴- ۵- به تاریخ معین.....
۶۴	۶- مکان تأدیه برات.....
۶۵	۷- نام دارنده برات.....
۶۶	۸- ذکر نسخ برات.....
۶۷	گفتار پنجم: تشریفات اختصاصی صدور سفته.....
۶۷	۱- تاریخ صدور سفته.....
۶۷	۲- ذکر مبلغ سفته.....
۶۸	۳- دارنده‌ی سفته.....
۶۸	۴- تاریخ پرداخت.....
۶۸	۱- ۴- به وعده از تاریخ صدور.....
۶۹	۲- ۴- به تاریخ معین.....
۶۹	۳- ۴- عندالمطالبه.....
۷۰	گفتار ششم: تشریفات اختصاصی صدور چک.....
۷۰	۱- ذکر تاریخ صدور.....
۷۰	۲- ذکر محل صدور.....
۷۱	۳- ذکر نام دارنده.....
۷۱	۴- ذکر مبلغ.....
۷۱	گفتار هفتم: ضمانت اجرای فقدان شرایط اختصاصی مربوط به اسناد تجاری.....
	۱- فقدان برخی شرایط اختصاصی سند هنگام صدور و تکمیل بعدی آن توسط
۷۲	دارنده.....
۷۳	۱- رای بدوی.....
۷۳	۲- رای تجدیدنظر.....
۷۴	۱- رای بدوی.....
۷۴	۲- رای دادگاه تجدید نظر.....
	۲- فقدان برخی شرایط اختصاصی سند هنگام صدور و عدم تکمیل بعدی آن
۷۵	توسط دارنده.....

- مبحث هفتم: ظهرنویسی اسناد تجاری ۷۸
- گفتار اول: انواع ظهرنویسی ۷۸
- ۱- ظهرنویسی برای انتقال مالکیت ۷۸
- ۲- ظهرنویسی برای وکالت در وصول ۷۹
- گفتار دوم: تشریفات ظهرنویسی ۸۱
- ۱- امضاء ۸۱
- ۲- ظهر برات ۸۱
- ۳- ذکر تاریخ و نام منتقل‌الیه ۸۲
- ۱- ۳- ظهرنویسی بانام ۸۲
- ۲- ۳- ظهرنویسی بی نام ۸۳
- گفتار سوم: آثار حقوقی ظهرنویسی ۸۳
- گفتار چهارم: ترتب ظهرنویسی ۸۴
- ۱- رجوع دارنده به ظهرنویس‌ها ۸۴
- ۲- رجوع ظهرنویس‌ها به یکدیگر ۸۴
- گفتار پنجم: ظهرنویسی علی رغم خط خوردن حواله کرد ۸۶
- ۱- عدم انتقال ۸۶
- ۲- انتقال مدنی ۸۸
- ۳- انتقال تجاری ۸۹
- مبحث هشتم: ضمانت در اسناد تجاری ۹۲
- گفتار اول: مسئولیت ضامن در اسناد تجاری ۹۳
- گفتار دوم: حق رجوع ضامن به سایر مسئولین سند تجاری ۹۳
- ۱- رجوع ضامن به مضمون عنه ۹۴
- ۲- رجوع ضامن به امضاء کنندگان قبل از مضمون عنه ۹۴
- گفتار سوم: تعدد ضامنین در سند تجاری ۹۵
- ۱- ضمانت ضامنین متعدد از یک مسئول سند تجاری ۹۵
- ۲- ضمانت ضامنین متعدد از مسئولین متعدد سند تجاری ۹۷
- گفتار چهارم: تمییز ضامن از ظهرنویس ۹۷
- گفتار پنجم: ضمانت بدون نام و تاریخ در اسناد تجاری ۹۸
- ۱- ضمانت از آخرین ظهرنویس سند تلقی شود ۹۹
- ۲- ضمانت از صادرکننده‌ی سند محسوب شود ۱۰۰
- مبحث نهم: استثنائات اصل عدم توجه ایرادات ۱۰۱
- گفتار اول: در برابر دارنده‌ی مستقیم ۱۰۱
- گفتار دوم: در برابر دارنده‌ی فاقد حسن نیت ۱۰۲

فهرست مطالب □ ۹

- ۱- رای دادگاه بدوی ۱۰۳
- ۲- رای دادگاه تجدید نظر ۱۰۴
- گفتار سوم: تحصیل چک از طریق مجرمانه یا غیرقانونی ۱۰۵
- گفتار چهارم: عدم اهلیت ۱۰۶
- مبحث دهم: پرداخت وجه موضوع سند تجاری** ۱۰۸
- گفتار اول: موضوع پرداخت ۱۰۸
- گفتار دوم: مطالبه‌ی وجهی غیر از وجه موضوع سند ۱۰۹
- ۱- وجود رابطه‌ی مستقیم میان دارنده و مسئولی که به او رجوع کرده است ۱۰۹
- ۲- وجود تعهد پایه میان ناقل و دارنده‌ی سند ۱۰۹
- ۳- پرداخت پولی غیر از پول موضوع سند در تعهد پایه ۱۰۹
- گفتار سوم: زمان پرداخت ۱۱۰
- گفتار چهارم: اعطای مهلت از سوی دارنده به مسئولین اسناد تجاری ۱۱۲
- ۱- اعطای مهلت از سوی دارنده به مسئول اصلی سند تجاری ۱۱۲
- ۲- اعطای مهلت از سوی دارنده به مسئولین فرعی سند تجاری ۱۱۴
- مبحث یازدهم: حقوق و تکالیف دارنده‌ی سند تجاری** ۱۱۵
- گفتار اول: حقوق دارنده‌ی سند تجاری ۱۱۵
- ۱- مسئولیت تضامنی ۱۱۵
- ۲- امکان ظهرنویسی ۱۱۶
- ۳- عدم توجه به ایرادات تعهد پایه ۱۱۶
- ۴- عدم توجه به وجود شرط یا تعلیق در سند ۱۱۶
- ۵- رسیدگی خارج از نوبت ۱۱۷
- ۶- صدور قرار تأمین خواسته ۱۱۷
- ۷- اجراء علی رغم عدم رسیدگی ماهوی ۱۱۸
- ۸- جرم تلقی شدن صدور بلامحل ۱۱۸
- گفتار دوم: تکالیف دارنده‌ی سند تجاری ۱۱۸
- گفتار سوم: تکالیف دارنده‌ی برات ۱۱۹
- ۱- ارائه برای قبولی ۱۱۹
- ۲- قبول کننده ۱۱۹
- ۳- تشریفات قبول ۱۲۰
- الف- در خود برات ۱۲۰
- ب- با امضاء یا مهر ۱۲۰
- ج- ذکر تاریخ قبولی ۱۲۰
- د- رضایی بودن قبولی ۱۲۱

- گفتار چهارم: قبولی مشروط و معلق ۱۲۱
- گفتار پنجم: قبول جزئی ۱۲۲
- گفتار ششم: مکان قبولی ۱۲۳
- گفتار هفتم: زمان ارائه برات برای قبولی ۱۲۳
- ۱- ضمانت اجرای عدم ارائه برات با موعد پرداخت به رویت یا به وعده از رویت ۱۲۴
- ۱-۱- اسقاط حق رجوع به ظهرنویسان به صورت مطلق ۱۲۴
- ۱-۲- اسقاط حق رجوع به صادرکننده به صورت مشروط ۱۲۵
- ۲- ضمانت اجرای عدم ارائه برات با موعد پرداخت به وعده‌ی معین ۱۲۶
- گفتار هشتم: قبولی شخص ثالث ۱۲۶
- مبحث دوازدهم: نکول ۱۲۸**
- گفتار اول: مواضع محال علیه ۱۲۸
- ۱- قبول ۱۲۸
- ۲- رد ۱۲۸
- ۳- سکوت ۱۲۸
- گفتار دوم: اعتراض نکول ۱۲۹
- گفتار سوم: تشریفات اعتراض نکول ۱۲۹
- گفتار چهارم: مکان اعتراض نکول ۱۳۰
- گفتار پنجم: آثار حقوقی اعتراض نکول ۱۳۱
- ۱- نسبت به محال علیه ۱۳۱
- ۲- نسبت به دارنده ۱۳۱
- ۱-۲- انتظار تا رسیدن موعد پرداخت ۱۳۱
- ۲-۲- رجوع به سایر مسئولین برات ۱۳۲
- ۳- نسبت به صادرکننده، ظهرنویس و ضامن‌ها ۱۳۲
- ۱-۳- پرداخت وجه برات علی رغم عدم رسیدن موعد ۱۳۲
- ۲-۳- اضافه کردن ضامن برای تضمین پرداخت برات در سر موعد ۱۳۲
- مبحث سیزدهم: قبولی شخص ثالث ۱۳۴**
- گفتار اول: شرایط و تشریفات قبولی ثالث ۱۳۴
- ۱- نکول برات توسط محال علیه ۱۳۴
- ۲- اعتراض نکول توسط دارنده ۱۳۴
- ۳- عدم وجود امضاء قبلی ثالث در برات ۱۳۵
- ۴- اعلام رضایت در اعتراض نامه ۱۳۵
- ۵- امضاء ثالث ۱۳۵
- گفتار دوم: آثار حقوقی قبولی ثالث ۱۳۶

گفتار سوم: حقوق قبول کننده‌ی ثالث	۱۳۷
مبحث چهاردهم: مطالبه‌ی سند تجاری	۱۳۹
گفتار اول: شخص مورد مطالبه	۱۳۹
گفتار دوم: زمان مطالبه در اسناد تجاری	۱۴۰
۱- زمان مطالبه در برات	۱۴۰
۲- زمان مطالبه در سفته	۱۴۰
۳- زمان مطالبه در چک	۱۴۱
گفتار سوم: مکان مطالبه‌ی اسناد تجاری	۱۴۱
گفتار چهارم: امتناع از پرداخت	۱۴۱
مبحث پانزدهم: اعتراض عدم تأدیه	۱۴۳
گفتار اول: تشریفات اعتراض عدم تأدیه	۱۴۳
گفتار دوم: مهلت اعتراض عدم تأدیه	۱۴۴
۱- مهلت اعتراض عدم تأدیه در مورد برات و سفته	۱۴۵
۲- مهلت اعتراض عدم تأدیه در مورد چک	۱۴۵
گفتار سوم: ضمانت اجرای اعتراض عدم تأدیه در مهلت مقرر	۱۴۶
۱- ضمانت اجرای عدم اعتراض تأدیه در مورد برات و سفته	۱۴۶
۲- ضمانت اجرای عدم اعتراض تأدیه در مورد چک	۱۴۶
الف- اسقاط مطلق حق رجوع به ظهرنویس	۱۴۶
ب- اسقاط مشروط حق رجوع به صادرکننده	۱۴۷
مبحث شانزدهم: تأدیه سند تجاری به وسیله‌ی شخص ثالث	۱۴۸
گفتار اول: تشریفات تأدیه توسط شخص ثالث	۱۴۹
۱- اعتراض عدم تأدیه توسط دارنده	۱۴۹
۲- دخالت شخص ثالث	۱۴۹
۳- پرداخت عاجل توسط شخص ثالث	۱۴۹
۴- درج دخالت ثالث و پرداخت وجه در اعتراض نامه	۱۵۰
گفتار دوم: تکالیف تأدیه کننده‌ی ثالث	۱۵۰
گفتار سوم: حقوق تأدیه کننده‌ی ثالث	۱۵۱
گفتار چهارم: ضمانت اجرای عدم قبولی پرداخت ثالث	۱۵۳
گفتار پنجم: ضمانت اجرای ماده‌ی ۲۷۳ قانون تجارت	۱۵۴
۱- ضمانت اجراء در مورد پرداخت کننده‌ی ثالث	۱۵۵
۲- ضمانت اجراء در مورد دارنده	۱۵۵

- مبحث هفدهم: اقامه دعوی و آثار مربوط به آن**..... ۱۵۶
- گفتار اول: مهلت قانونی برای طرح دعوی ۱۵۶
- گفتار دوم: ضمانت اجرای عدم طرح دعوی در مهلت مقرر ۱۵۷
- ۱- اسقاط مطلق حق رجوع به ظهرنویس ها ۱۵۸
- ۲- اسقاط مشروط حق رجوع به صادرکننده برات ۱۵۹
- ۳- عدم اسقاط حق رجوع به صادرکننده سفته و چک و قبول کننده برات ۱۵۹
- مبحث هجدهم: مرور زمان**..... ۱۶۱
- گفتار اول: مفهوم مرور زمان ۱۶۱
- گفتار دوم: مرور زمان تجاری ۱۶۵
- گفتار سوم: شرایط مرور زمان تجاری ۱۶۶
- ۱- صدور از طرف تجار یا برای امور تجارتی ۱۶۶
- ۲- گذشت پنج سال از تاریخ اعتراض عدم تأدیه یا آخرین تعقیب قضایی ۱۶۸
- ۱- ۲- ۱- عدم اعتراض عدم تأدیه ۱۶۸
- ۲- ۲- عدم طرح یا پیگیری دعوی ۱۶۹
- ۳- عدم اقرار رسمی به دین ۱۶۹
- گفتار چهارم: مرور زمان مدنی ۱۷۰
- ۱- مرور زمان اموال منقول ۱۷۰
- ۲- استقادهای بلاجهت ۱۷۱
- مبحث نوزدهم: قوانین خارجی در اسناد تجاری**..... ۱۷۳
- گفتار اول: قاعده کلی در مورد قانون حاکم ۱۷۳
- گفتار دوم: اسناد تجاری صادره در خارج از کشور ۱۷۴
- ۱- سند تجاری صادره در خارج، شرایط اساسی مربوط به صدور در آن کشور را دارد ۱۷۴
- ۲- سند تجاری صادره در خارج، شرایط اساسی مربوط به صدور در آن کشور را ندارد ۱۷۵
- ۳- سند تجاری صادره در خارج، شرایط اساسی مربوط به محل صدور در آن کشور را ندارد اما وفق قانون ایران شرایط صدور در آن موجود است ۱۷۶
- گفتار سوم: اسناد تجاری صادره در داخل کشور ۱۷۶
- ۱- سند تجاری صادره در داخل، شرایط اساسی مقرر در قانون ایران را دارد ۱۷۶
- ۲- سند تجاری صادره در داخل، شرایط اساسی مقرر در قانون ایران را ندارد ۱۷۷
- ۳- تعهدات براتی انجام شده در سند ۱۷۷
- گفتار چهارم: قوانین خارجی و تشریفات اعتراض و طرح دعوی مربوط به اسناد تجاری ۱۷۸

فهرست مطالب □ ۱۳

- گفتار پنجم: قوانین خارجی و حق رجوع مسئولین سند تجاری به یکدیگر ۱۷۹
- ۱- حق رجوع تجاری ۱۷۹
- ۲- حق رجوع مدنی ۱۸۰
- مبحث بیستم: وضعیت حقوقی حاکم بر چک** ۱۸۱
- گفتار اول: انواع چک ۱۸۱
- گفتار دوم: چک عادی ۱۸۲
- ۱- صادرکننده شخصی غیر از محال^۱ علیه است ۱۸۲
- ۲- مسئول پرداخت آن، دارنده است ۱۸۲
- ۳- بانک صرفاً وسیله^۲ پرداخت است ۱۸۲
- گفتار سوم: چک تایید شده ۱۸۳
- ۱- صادرکننده شخصی غیر از محال^۱ علیه است ۱۸۳
- ۲- مسئولیت پرداخت آن صرفاً بر عهده^۳ صادرکننده است ۱۸۳
- ۳- محال^۱ علیه تایید می کند که مبلغ موضوع چک در حساب صادرکننده موجود است ۱۸۳
- گفتار چهارم: چک تضمین شده ۱۸۴
- ۱- صادرکننده^۱ آن، بانک است ۱۸۴
- ۲- به درخواست مشتری صادر می شود ۱۸۴
- ۳- محال^۱ علیه چک نیز همان بانک صادرکننده است ۱۸۴
- ۴- مسئول پرداخت چک، خود بانک می باشد ۱۸۴
- گفتار پنجم: چک مسافرتی ۱۸۶
- ۱- صادرکننده^۱ آن، بانک است ۱۸۶
- ۲- پرداخت کننده^۲ آن نیز بانک است ۱۸۶
- ۳- صدور آن مسبوق به درخواست مشتری نیست ۱۸۷
- گفتار ششم: چک الکترونیکی ۱۸۷
- گفتار هفتم: اسناد صادره از سوی موسسات مالی اعتباری ۱۸۹
- مبحث بیست و یکم: طرق مطالبه وجه چک** ۱۹۱
- گفتار اول: طرقی که صرفاً علیه صادرکننده امکان اعمال دارد ۱۹۱
- گفتار دوم: طرح دعوی کیفری ۱۹۱
- گفتار سوم: قواعد حاکم بر طرح دعوی کیفری چک ۱۹۲
- گفتار چهارم: دارنده چک در دعوی کیفری ۱۹۳
- ۱- انتقال قهری ۱۹۴
- ۲- انتقال از باب وکالت یا نمایندگی ۱۹۴
- الف- شرح موضوع ۱۹۵

- ب- رای وحدت رویه هیأت عمومی دیوان عالی کشور ۱۹۶
- گفتار پنجم: اسقاط و موقوف شدن دعوی کیفری ۱۹۷
- گفتار ششم: مصادیق اسقاط حق طرح دعوی کیفری ۱۹۷
- ۱- انتقال ارادی چک بعد از مراجعه‌ی به بانک ۱۹۷
- ۲- انتقال ارادی چک بعد از صدور گواهینامه‌ی عدم پرداخت ۱۹۸
- ۳- صدور گواهینامه‌ی عدم پرداخت بعد از انقضای شش ماه از تاریخ صدور چک ۱۹۸
- ۴- عدم طرح دعوی ظرف شش ماه از تاریخ صدور گواهینامه‌ی عدم پرداخت ۱۹۸
- ۵- پرداخت وجه توسط صادرکننده یا هر شخص دیگری ۱۹۸
- گفتار هفتم: مصادیق موقوف شدن دعوی کیفری ۱۹۹
- ۱- سفید تاریخ بودن چک ۱۹۹
- ۲- سفید مبلغ بودن چک ۲۰۰
- ۳- مشروط بودن چک ۲۰۰
- ۴- تضمینی بودن چک ۲۰۱
- ۵- سفید تاریخ بودن چک ۲۰۲
- ۶- وعده دار بودن چک ۲۰۲
- ۷- اعلام رضایت دارنده ۲۰۳
- الف- قبل از صدور حکم قطعی ۲۰۳
- ب- بعد از صدور حکم قطعی ۲۰۳
- ۸- پرداخت مبلغ چک ۲۰۳
- ۹- چک مربوط به معامله یا جهت نامشروع ۲۰۴
- الف- معامله یا تعهد نامشروع مبتنی بر چک ۲۰۵
- ب- جهت نامشروع صدور چک ۲۰۵
- ۱۰- انتقال چک بعد از شکایت ۲۰۶
- الف- انتقال چک به دیگری ۲۰۶
- ب- انتقال حقوق خود نسبت به چک، به دیگری ۲۰۶
- گفتار هشتم: حقوق مادی دارنده در شکایت کیفری ۲۰۷
- مبحث بیست و دوم: اجرای ثبت** ۲۰۸
- گفتار اول: مفهوم اجرای ثبت ۲۰۸
- گفتار دوم: مفهوم و مصادیق سند لازم الاجراء ۲۰۹
- گفتار سوم: نحوه‌ی اجرای اسناد لازم الاجراء ۲۱۰
- گفتار چهارم: چک سند لازم الاجراء ۲۱۱
- گفتار پنجم: قواعد حاکم بر اجرای چک از طریق دوایر ثبت ۲۱۳
- گفتار ششم: مطالبه‌ی خسارت تأخیر تأدیه چک در اجرای ثبت ۲۱۴

گفتار هفتم: اجرای چک مشروط از طریق ثبت	۲۱۷
گفتار هشتم: مقایسه‌ی طرح دعوی حقوقی چک و اقدام از طریق اجرای ثبت	۲۱۸
۱- نقاط اشتراک	۲۱۸
۲- نقاط افتراق	۲۱۸
گفتار نهم: انصراف از عملیات اجرای ثبتی	۲۲۰
مبحث بیست و سوم: صدور اجرائیه در دادگاه حقوقی	۲۲۲
گفتار اول: شرایط و تشریفات صدور اجرائیه در مورد چک در دادگاه حقوقی	۲۲۲
گفتار دوم: شرایط صدور اجرائیه در دادگاه حقوقی	۲۲۲
۱- مشروط نبودن چک	۲۲۳
۲- تضمینی نبودن چک	۲۲۳
۳- عدم اعلام مفقودی چک یا تحصیل چک از طریق وقوع جرم	۲۲۳
گفتار سوم: تشریفات صدور اجرائیه در دادگاه حقوقی	۲۲۴
۱- صدور گواهینامه‌ی عدم پرداخت	۲۲۴
۲- تقدیم دادخواست	۲۲۴
گفتار چهارم: اقدام متقابل صادرکننده در برابر صدور اجرائیه	۲۲۴
گفتار پنجم:	۲۲۵
نقاط اشتراک و افتراق ماده ۲۳ قانون صدور چک و طریق اجرای ثبت	۲۲۵
۱- نقاط اشتراک طریق اجرای ثبت و صدور اجرائیه از دادگاه حقوقی	۲۲۵
۲- نقاط افتراق طریق اجرای ثبت و صدور اجرائیه از دادگاه حقوقی	۲۲۶
مبحث بیست و چهارم: طرقي که علیه همه‌ی مسئولین چک امکان اعمال دارد	۲۲۸
گفتار اول: دعوی حقوقی تجاری	۲۲۸
۱- صدور گواهینامه‌ی عدم پرداخت	۲۲۸
۲- رعایت مواعد تجاری	۲۲۸
گفتار دوم: دعوی حقوقی مدنی	۲۲۸
مبحث بیست و پنجم: مفقود شدن چک	۲۲۹
مبحث بیست و ششم: اقدامات تأمینی در خصوص صاحب حساب	۲۳۲
۱- مسدود شدن کلیه‌ی حساب‌های بانکی صادرکننده و محرومیت از دریافت تسهیلات	۲۳۲
۲- اعتبار سنجی مشتریان از سوی بانک‌ها	۲۳۳
۳- مسئولیت اداری و مدنی برای بانک‌ها و کارمندان ایشان	۲۳۳
منابع	۲۳۵